

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เรื่อง สภาพการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สภาพการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของคณะผู้บริหาร ต่อสภาพการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ความคิดเห็นของคณะผู้บริหารอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารบุคคล ($\bar{X} = 3.11$) ด้านการบริหารงานทั่วไป ($\bar{X} = 3.01$) ด้านการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 2.91$) และ ด้านการบริหารงานวิชาการ ($\bar{X} = 2.77$)

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบล และขนาดองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะต่อสภาพการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

1. การบริหารงานวิชาการ คณะผู้บริหารมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1 ศูนย์ฯควรมีการจัดสภาพแวดล้อมและการสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ของเด็กปฐมวัย

1.2 ควรให้ความร่วมมือหรือแนะนำการจัดห้องเรียนให้มีมุมประสบการณ์ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก

1.3 ควรมีการติดตามตรวจสอบการจัดตารางประจำวัน

1.4 ควรมีแผนนิเทศการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อย่างเป็นระบบชัดเจน

1.5 ศูนย์ฯควรมีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงที่เหมาะสม

2. การบริหารงานบุคคล คณะผู้บริหารมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

2.1 ศูนย์ฯ ควรเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนพี่เลี้ยงเด็ก ได้รับการพัฒนาทักษะ และความรู้เพิ่มเติม

2.2 ศูนย์ฯควรจัดสวัสดิการให้ครูผู้สอน พี่เลี้ยงเด็ก อย่างทั่วถึง เสมอภาค เป็นธรรม

2.3 ศูนย์ฯ ของท่านมีการให้รางวัลผลการปฏิบัติงานดีเด่นแก่ครูผู้สอน พี่เลี้ยงเด็ก

2.4 ควรมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูครูผู้สอน พี่เลี้ยงเด็ก

2.5 ศูนย์ฯควรมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาการพ้นจากตำแหน่งของครูผู้สอน พี่เลี้ยงเด็กที่ยุติธรรม

3. การบริหารงานด้านงบประมาณ คณะผู้บริหารมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

3.1 ศูนย์ฯควรมีการสำรวจความต้องการครูผู้สอน ครูพี่เลี้ยง ในการจัดซื้อตามแผน

3.2 ศูนย์ฯควรมีการสำรวจความต้องการครูผู้สอน ครูพี่เลี้ยงในการจัดกิจกรรมของศูนย์

3.3 ศูนย์ฯของท่านมีการระดมทรัพยากรทางการศึกษามาจากภายนอกมาช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับเด็ก

3.4 ศูนย์ฯควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์ค่าใช้จ่ายและมาตรการการประหยัดงบประมาณที่รัดกุม

3.5 ศูนย์ฯควรมีการควบคุมดูแลการจัดทำบัญชีการใช้จ่ายเงินงบประมาณอย่างเป็นระบบ

4. การบริหารงานทั่วไป คณะผู้บริหารมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

4.1 ศูนย์ฯ ควรมีการดำเนินงานด้านธุรการและงานสารบรรณอย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน

4.2 ศูนย์ฯควรมีการจัดทำทะเบียน สถิติ ข้อมูลสารสนเทศและการรายงาน
ผลการดำเนินงานที่ถูกต้องชัดเจน

4.3 ศูนย์ฯควรมีการจัดทำทะเบียนพัสดุ ครุภัณฑ์ ถูกต้องเป็นปัจจุบัน

4.4 ศูนย์ฯ ควรมีการใช้เทคโนโลยี และคอมพิวเตอร์ในการจัดทำทะเบียน
พัสดุ ครุภัณฑ์

4.5 ศูนย์ฯควรมีโรงอาหาร ห้องน้ำ และห้องส้วม เพื่อบริการ เด็กปฐมวัย

อภิปรายผล

จากการวิจัย สภาพการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหาร
ส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย อภิปรายผล ดังนี้

1. คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีสถานภาพปฏิบัติงานตามขนาด
องค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกันมีความคิดเห็นในการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็ก
เล็ก จังหวัดหนองคาย แตกต่างกันไป ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของคณะผู้บริหารในการ
บริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดหนองคาย โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไป
ตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คณะผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ ภายใต้กรอบการ
บริหารเดียวกัน และที่สำคัญความสัมพันธ์กันระหว่างผู้บริหารกับผู้ปฏิบัติไปในทางที่ดี ซึ่ง
สอดคล้องกับงานวิจัยของสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ (2542 : 21) ได้ทำการวิจัยเรื่องการกระจาย
อำนาจสู่การปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลเกือบทั้งหมดต้องการจัด
การศึกษาด้วยตนเอง เนื่องจากจะทำให้การศึกษาตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นและ
ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้วยตนเอง สำหรับอำนาจการบริหารจัดการที่ต้องการ
นั้นต้องการอำนาจการบริหารงานบุคคล การบริหารงานวิชาการ และการบริหารงาน
งบประมาณ ส่วนระดับการศึกษาที่ต้องจัด เห็นว่าขึ้นอยู่กับความพร้อมขององค์การบริหารส่วน
ตำบลแต่ละแห่ง ในด้านปัญหาอุปสรรคที่เห็นว่าอาจจะเกิดขึ้น คือปัญหาการยอมรับจาก
ภายนอกเกี่ยวกับความรู้และความสามารถขององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องการ
การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งจะต้องพัฒนาตนเอง ประภาพรรณ ไชยวงษ์ (2544 : 199-208)
ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการวิเคราะห์บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาและการ
มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พบว่าบทบาทที่ปฏิบัติจริง องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่จัด
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมากกว่าการศึกษา ในระบบจัดระดับก่อน
ประถมศึกษา การศึกษานอกระบบที่จัดมากที่สุด คือ จัดอบรมด้านสิ่งแวดล้อม การศึกษาตาม
อัธยาศัยครอบคลุมการจัดศูนย์กีฬาหน้าสนามและที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน เรื่องที่

ดำเนินการส่วนใหญ่คือ การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน และการประชาสัมพันธ์ให้ส่งเด็กเข้าเรียน สำหรับการมีส่วนร่วมในการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่ร่วมจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา ทั้ง 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ส่วนความคาดหวัง ผู้บริหารสถานศึกษาคาดหวังให้องค์การบริหารส่วนตำบล จัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษาแต่ องค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่คาดหวังถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สำหรับการมีส่วนร่วม ทั้ง 2 กลุ่ม คาดหวังให้องค์การบริหารส่วนตำบล ร่วมจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยจัดและมีส่วนร่วมจัดการศึกษาทั้ง 3 รูปแบบ และดำเนินการทั้งด้านงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป เบญจมา ลีขิตยั้งวรา (2547 : 86) ได้ทำวิจัยเรื่องการศึกษาบทบาท ที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาในจังหวัดราชบุรี พบว่า โดยภาพรวมระดับบทบาทที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง และระดับที่คาดหวังอยู่ในระดับมาก วันทนา ชันเทศ (2547 : 60-61) ได้ทำเรื่องการจัดสวัสดิการสังคมด้านการพัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนครปฐม พบว่าการจัดสวัสดิการสังคมด้านการพัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดนครปฐม ทั้งภาพรวมและรายได้ทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

2. คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดหนองคาย แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบทางสถิติของโดยรวม พบว่า คณะผู้บริหารที่อยู่องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละขนาดจะบริหารงานภายใต้ข้อระเบียบเดียวกัน ดังนั้นการบริหารในองค์กรไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร หรือผู้ปฏิบัติจะต้องปฏิบัติหน้าภายใต้มาตรฐานเดียวกัน วีระพงษ์ เดชบุญ และคณะ (ประภาพรธรรม ไชยวงษ์. 2544 : 20) ทำการวิจัยเรื่องความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขตการศึกษา 10 พบว่าผู้นำขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งได้แก่ ประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีความพร้อมในด้านการเห็นประโยชน์ของการศึกษาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการมีความรู้เรื่องการศึกษา การมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาและความพร้อมในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา พบว่ามีปัญหางบประมาณมีจำกัด บุคลากรขาดความรู้ด้านการจัดการศึกษาประสานงานระหว่างโรงเรียนกับองค์การบริหารส่วนตำบลมีน้อยและขาดการวางแผนร่วมกัน ลือชัย บุญคุ้ม (2546 : 95-96) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการศึกษาปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดนครปฐม พบว่า 1) สภาพการจัดการศึกษา

ปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับมากทุกเรื่อง 2) ปัญหาและอุปสรรคที่พบ คือ ด้านครูพี่เลี้ยงหรือครูผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจเรื่องการจัด การศึกษาปฐมวัย ทั้งด้านหลักสูตร การจัดกิจกรรม การวัดและประเมินพัฒนาการของเด็ก ยัง ไม่มีอาคารสถานที่เป็นของตนเอง ขาดงบประมาณ สื่อ อุปกรณ์ และเครื่องเล่นสนามสำหรับเด็กอย่างเพียงพอ การประชาสัมพันธ์สื่อสารกับผู้ปกครองมีน้อยเกินไป ผู้ปกครองให้เวลาดูแล ช่วยเหลือส่งเสริมพัฒนาการเด็กลดลง สำหรับแนวทางแก้ไขมีข้อเสนอแนะ คือ ควรมีการพัฒนา ครูพี่เลี้ยงหรือครูผู้สอน ด้วยการให้ศึกษา ต่อ การฝึกอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน และ สนับสนุนเอกสารทางวิชาการ ควรจัดให้มีการนิเทศ ติดตาม ช่วยเหลือแนะนำ โดย ศึกษาวิเคราะห์ หรือผู้มีประสบการณ์ เฉพาะด้าน ควรจัดตั้งงบประมาณ หรือ ประสานขอความ ร่วมมือจาก หน่วยงานต่างๆ ในการจัดหาอาคารสถานที่ สื่อ อุปกรณ์ เครื่องเล่น สนามให้ พอเพียงรวมทั้งสนับสนุนให้ผู้ปกครองได้มีโอกาสพบปะ และรับรู้ข่าวสารข้อมูลในการจัด การศึกษา เบญจา ลิขิตยี่งวรา (2547 : 86) ได้ทำวิจัยเรื่องการศึกษาบทบาท ที่ปฏิบัติจริงและ บทบาทที่คาดหวังของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาในจังหวัด ราชบุรี พบว่า โดยภาพรวมระดับบทบาทที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง และระดับที่ คาดหวังอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมี บทบาทที่ปฏิบัติจริง อยู่ใน ระดับปานกลางทุกด้าน ส่วนบทบาทที่คาดหวัง อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ได้แก่ด้านการบริหารจัดการและด้านทรัพยากรและเทคโนโลยี เมื่อเปรียบเทียบบทบาท ที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวัง ของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัด การศึกษา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านโครงสร้าง พบว่าประสิทธิผลในด้าน การจัดการศึกษาแตกต่างกัน มีบทบาท ที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังต่อ การจัดการศึกษา แตกต่างกัน ส่วน เพศ อายุ ระดับการศึกษาตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบล ระยะเวลา ที่ดำรงตำแหน่ง ระดับชั้นองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัดแตกต่างกัน มีบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังต่อการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน วันทนา ชันเทศ (2547 : 60-61) ได้ ทำเรื่องการจัดสวัสดิการสังคมด้านการพัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด นครปฐม พบว่าการจัดสวัสดิการสังคมด้านการพัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง ภาพรวมและรายได้ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการจัดโครงการอาหารกลางวันมีระดับมาก ที่สุด รองลงมา คือการจัดสนามเด็กเล่นการจัดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การจัดอาหารเสริมและการ ส่งเสริมสุขภาพเด็ก ส่วนในด้านการเปรียบเทียบการจัดสวัสดิการสังคมด้านพัฒนาเด็กเล็ก พบว่า การจัดทำแผนการจัดสวัสดิการด้านการพัฒนาเด็กเล็ก และการได้รับสนับสนุนจากบุคคล หน่วยงานภาครัฐและเอกชน แตกต่างกัน ส่วนระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบลและ

จำนวนหมู่บ้านในเขตพื้นที่รับผิดชอบที่แตกต่างกัน มีการจัดสวัสดิการสังคมด้าน การพัฒนาเด็ก เล็กไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรมีการจัดสภาพแวดล้อมและการสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ของ เด็กปฐมวัย ดังนั้น ผู้บริหารควรให้ความสนใจในการจัดสภาพแวดล้อมและการสร้างบรรยากาศ ต่อการเรียนรู้

1.2 ควรให้ความร่วมมือหรือแนะนำการจัดห้อง เรียนให้มีมุมประสบการณ์ ที่เอื้อ ต่อการเรียนรู้ ดังนั้น ผู้บริหารควรให้ความร่วมมือในการจัดห้องเรียนให้มีมุมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

1.3 ควรมีการติดตามตรวจสอบการจัดตารางประจำวัน ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการ ติดตามประเมินการจัดตารางประจำวัน

1.4 ควรมีแผนนิเทศการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อย่างเป็นระบบชัดเจน ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการติดตามนิเทศการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นประจำ

1.5 ควรมีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงที่ เหมาะสม ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการวัดประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงและเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำวิจัยสภาพการจัดการการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัด หนองคาย โดยใช้มาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กระทรวงมหาดไทย

2.2 ควรทำวิจัยเปรียบเทียบการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่จัดการศึกษา ต่างกัน

2.3 ควรทำวิจัยเรื่องการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาด้านวิชาการ ของศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก